

Melinda

Melinda 2024 ja 2025-2028

Minna Olkinuora-Tauru

15.11.2023

2021-2024

Tausta, nykytila, ensi vuosi

Melindan tavoitteet ja tahtotila 2024 (visio)

Melinda kansallisen kuvailutuotannon ytimessä - yhteistyöllä tehokkuutta, laatua, **osaamisen** jakamista

- Tavoitteet 2021-2024
  - Kehittää ja hyödyntää automatisoituja ratkaisuja Melindan kuvailutiedon tuotantoympäristössä
  - Kehittää Melindan teknistä arkkitehtuuria mahdollistaen asteittaisen siirtymisen linkittyvään metatietoon
  - Varmistaa metatietoprosessien ja järjestelmien yhteentoimivuus Melindan ja kirjastojen sekä eri toimijoiden välillä yhteistyöverkostojen ja kumppanuuksien avulla
  - Laajentaa Melindan katetta ja kuvailutiedon tuotantoympäristöä yhteistyössä kirjastojen ja eri toimijoiden kanssa

”Ilman osaamista ei ole laatua ja tehokkuutta”,
Melinda 10v -juhlawebinaarin paneeli 30.11.2022

Melindan suunnittelusykli

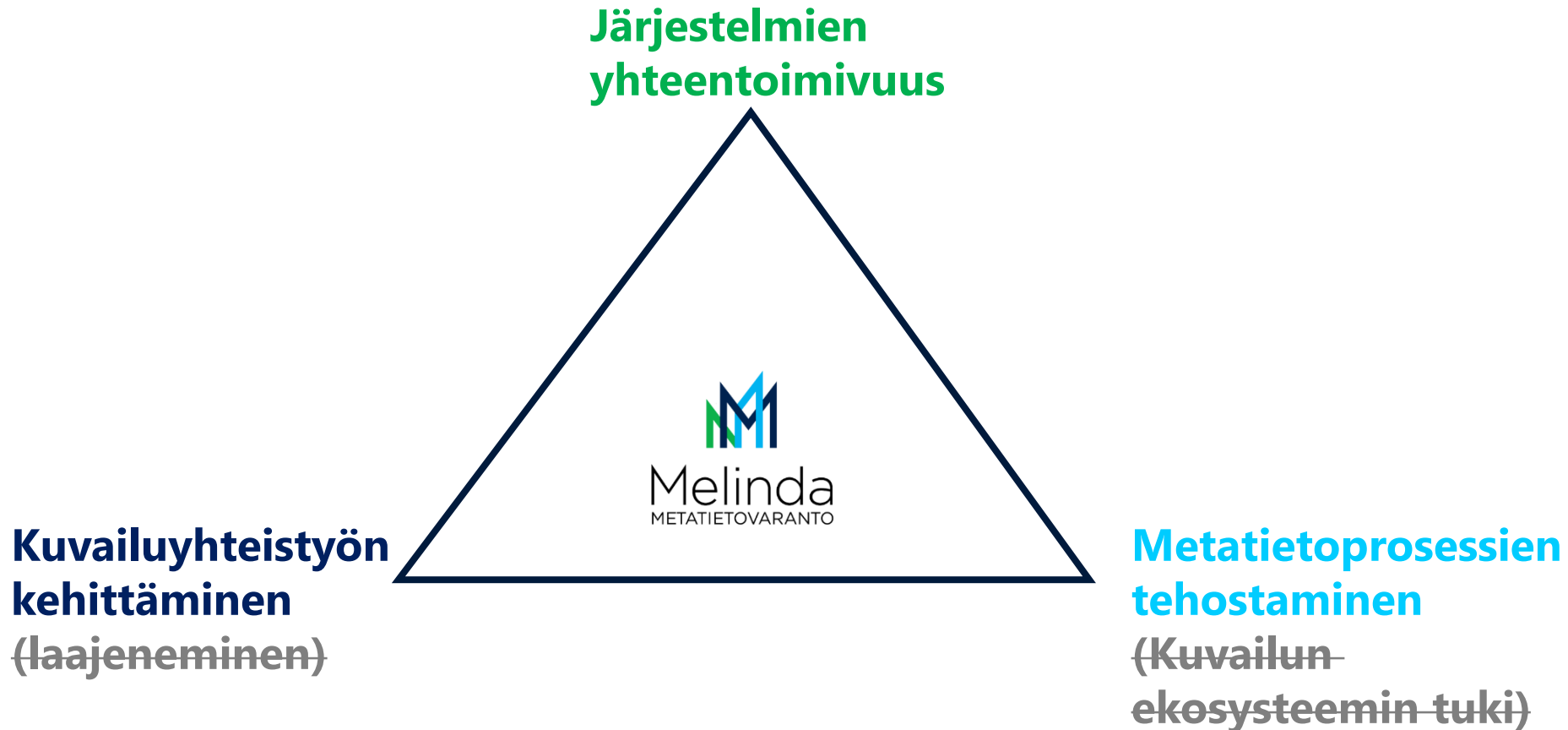
- Pitkän tähtäimen suunnittelu
  - Hankesuunnitelma ja tiekartta
  - Tuloskausittain 2013-2016, 2017-2020, 2021-2024
  - Seuraavan kauden suunnittelu 2025-2028 aloitettu
- Lyhyen tähtäimen suunnittelu, vuosittain
  - Etenemis- ja projektisuunnitelmat, KK/KVP Tosu
  - Painopisteet
- Työtehtävien suunnittelu, kuukausittain
  - Työpakettisuunnitelmat, ketterät/joustavat käytännöt
- Taustalla: KK:n strategia, metatietovisio, kuvailupolitiikka

Melindan vuoden 2021-2022 kehittämisen painopisteet

Melindan teknisen arkkitehtuurin kehittäminen

Melindan vuoden 2023 kehittämisen painopisteet

Melindan teknisen arkkitehtuurin kehittäminen

Melindan vuoden 2024 kehittämisen painopisteet

LUONNOS

**Sujuva arki
Melinda-yhteisössä**
(~~Järjestelmien
Yhteentoimivuus /2023~~)

**Muuttuva kuvailun
ympäristö ja yhteistyö**
(~~Kuvailuyhteistyön
kehittäminen /2023~~)

**Automatisoidut
metatietoprosessit**
(~~Metatietoprosessien
tehostaminen / 2023~~)

Melindan teknisen arkkitehtuurin kehittäminen

Melindan eteneminen 2024

- Jatkossa ei tavoitella uusia kirjastoja, Melinda-kirjastoja nyt 291 kpl
  - Vapautuvat resurssit palvelun parantamiseen ja kehitystöihin
  - Muutkin kuin Melinda-kirjastot voivat poimia tietoja Melindasta (avoimet rajapinnat)
- Tuotannon varmistus ensisijaista ml. integraatioiden toimivuus
  - Aleph-palvelinalustan ja ohjelmistoversion päivitys kevään aikana
- Laaja Melinda-yhteisö -> asiakasyhteistyö, viestintä, koulutukset
- Keskeisimmät kehitystyöt 2024
  - Metadataprosessin ja erätuontijärjestelmän jatkokehitys, Onix-aineistot, muut priorisoidut
  - HY konttiympäristön muutos, Docker alasajo 6/2024 -> Openshift
    - Tiettyjen ohjelmistojen ja aputyökalujen uudelleenkirjoitus
    - Kaikkea ei ehditä/kannata tehdä -> joidenkin työkalujen alasajo/muut ratkaisut
  - Melindan taustajärjestelmän uusiminen ja linkitetty data
    - Selvitysvaiheesta eteenpäin
  - Asterin kehitystyöt, paljon tarpeita, muun muassa ISNI-jatkoprojektista
    - Asterin uudistamissuunnitelma Melindan taustajärjestelmän uusiutuessa

Melindan taustajärjestelmän uusiminen – askelia 1

- Selvitysvaihe päättynyt. Arviointi aloitettu.
  - Tutkittiin ja testattiin avoimen koodin järjestelmiä ja kuvailutyökaluja, jotka mahdollistavat siirtymisen avoimeen linkitettyyn metatietoon
  - Lopputulema:
Suomen oloihin helposti sovitettavaa tavoitteiden mukaista järjestelmäratkaisua ei toistaiseksi ole löytynyt Aleph-alustan jatkajaksi
  - Nyt arvioidaan vaihtoehtoisia etenemispolkuja voimavarojen kannalta kuten resursoinnin, työkuorman, aikataulujen ja tuloskauden 2025-2028 tavoitteiden näkökulmista
  - Arviointia tehdään muun muassa poissulkumenetelmällä
    - Libris XL on poissuljettu etenemismuutoksena, ei jatkoon
    - Perustelu: Libris XL on yhden maan käyttöön tarkoitettu ratkaisu, jonka yleispätevöittäminen on iso ja riskialtis työ, joka vaatii paljon osaamista. Kehittämiseen ei ole juurikaan saatavissa tukea (Ruotsista tai laajemmasta yhteisöstä).

Melindan taustajärjestelmän uusiminen – askelia 2

- Edistetään ratkaisuja, jotka helpottavat uuden alustan ja kuvailuympäristön käyttöönottoa
  - Päätökset etenemispolusta vaikuttavat toteutussuunnitelmaan
    - Edetäänkö kerralla kokonaisratkaisuna vai vaiheittain/osittain
esim. Asteri, kuvailutyökalu, integraatiot, konversiokokeilut
  - Seurataan ohjelmistojen/työkalujen kehittymistä
    - Mihin suuntaan asiat menevät muualla?
  - Kohti linkitettyä dataa, yhteistyö LKD-projektin kanssa
    - Uusi tietomalli, formaatti, kuvailukäytännöt sekä koulutukset ja viestintä näihin liittyen
  - Osaamisen kehittäminen, esimerkiksi tietomalli ja teknologia
  - Yhteistyöverkostojen ja kumppanuuksien vahvistaminen

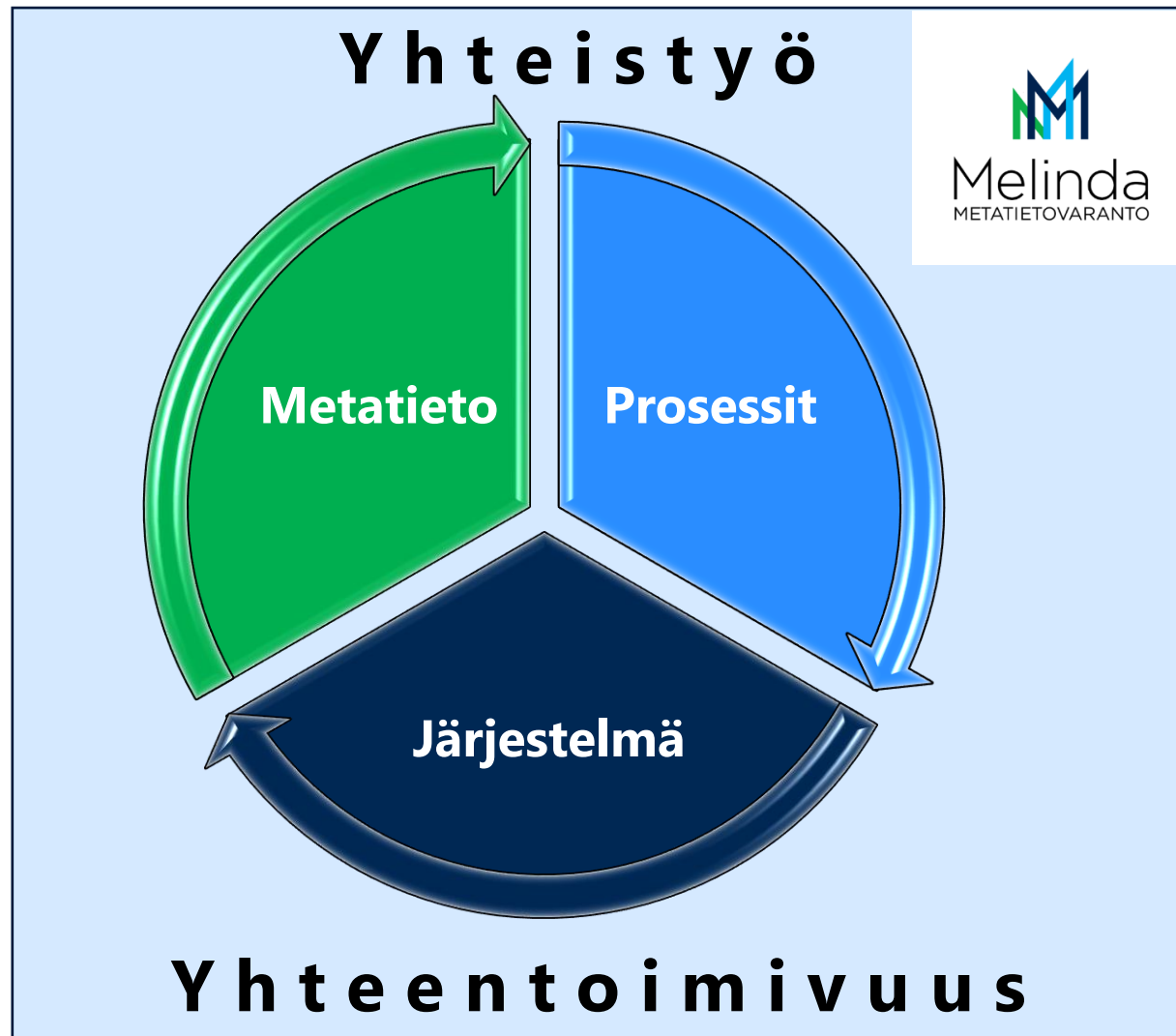
Mentimeterit 1, 2 ja 3

2025-2028

Seuraava tuloskausi

Melinda-yhteistyöllä rikasta metatietoa – yhteentoimivasti kaikkien käyttöön

Tahtotila
2028
(visio)
LUONNOS

Kauden 2025-2028 tavoitteet (luonnos)

- **Järjestelmä:**
Varmistaa kansallisen metatietovarannon ja kuvailun tuotantoympäristön toimivuus ja jatkuvuus kuvailutyön muuttuvissa tarpeissa
- **Metatieto:**
Mahdollistaa teknisissä ratkaisuissa yhteentoimivuus nykymuotoisen metatiedon ja tulevaisuuden linkitetyn datan välillä
- **Prosessit:**
Helpottaa kirjastojen kuvailutyön kuormaa viemällä eteenpäin kuvailun ja metatietoprosessien automatisointia sekä metatiedon hyödyntämistä eri lähteistä
- **Yhteistyö:**
Vahvistaa tulevaisuissa ratkaisuissa Melindan, kirjastojen ja eri toimijoiden välisiä yhteistyöverkostoja ja kumppanuuksia

TAVOITE 1 – Järjestelmä (luonnos)

Varmistaa kansallisen metatietovarannon ja kuvailun tuotantoympäristön toimivuus ja jatkuvuus kuvailutyön muuttuvissa tarpeissa:

- Alephin ja sen liitännäisosien riittävä ylläpito ja resursointi, kunnes uusi taustajärjestelmä otetaan käyttöön
- Integraatioiden kehittäminen
  - Avoimet rajapinnat
  - Toimintamallimuutokset, esim. replikointi
  - Tietoturva
- Valmistautumien uuden kuvailutyökalun ja järjestelmän käyttöönottoon
- Asteri-ratkaisu, yhdessä vai erikseen?

TAVOITE 2 – Metatieto (luonnos)

Mahdollistaa teknisissä ratkaisuihin yhteentoimivuus nykymuotoisen metatiedon ja tulevaisuuden linkitetyn datan välillä:

- Melindan datan asteittainen parantaminen massakorjauksilla kohti linkitetyn datan vaatimuksia
  - Korjausten liikkuminen järjestelmien välillä?
- MARC 21 -> BIBFRAME (LKD) -> MARC 21 konversion kehitys, aluksi kokeillen rajatulla aineistolla

TAVOITE 3 – Prosessit (luonnos)

- Helpottaa kirjastojen kuvailutyön kuormaa viemällä eteenpäin kuvailun ja metatietoprosessien automatisointia sekä metatiedon hyödyntämistä eri lähteistä:
  - Erätuontijärjestelmän jatkokehitys ja uusien aineistojen liittäminen siihen, priorisoidut
  - Osakohdetuki erätuontijärjestelmässä?
  - Linkitetyn datan tuki erätuontijärjestelmässä?
  - Ratkaisu, miten paikallisjärjestelmistä voitaisiin siirtää dataa automaattisesti Melindan erätuontiin?
  - Kuvailun automatisointia edistävien välineiden käyttöönotto?

TAVOITE 4 – Yhteistyö (luonnos)

- Vahvistaa tulevissa ratkaisuihin Melindan, kirjastojen ja eri toimijoiden välisiä yhteistyöverkostoja ja kumppanuuksia
  - Hyvä palvelu ja tiivis yhteistyö kaikkien kirjastosektoreiden kanssa, kirjastojen tarpeiden ymmärtäminen
    - Osaamisen kehittäminen ja koulutukset yhteistyössä
  - Yhteistyö e-kirjaston ja yleisten kirjastojen Kohti metatietovisiota -projektin kanssa, vaikutukset prosesseihin ja tavoitteisiin
  - Yhteistyö KK:n eri palveluiden ja yksiköiden kanssa
  - Uudet kansainväliset kumppanuudet alustan uusimiseen liittyen, missä kannattaa olla mukana

Mentimeter 4

Melinda

Kiitos!

melinda-posti@helsinki.fi

Melinda-wiki: <https://www.kiwi.fi/display/melinda>

<https://twitter.com/Melindapalvelu>